

UDGIFTER OG FINANSIERING AF OMSTILLING AF LANDBRUGET

Indledning

Landbrugsdelen af Enhedslistens klimaplan fokuserer primært på to typer tiltag: jordudtagning og en afgift på drivhusgasudledning (CO₂-afgift). I dette bilag opsummeres udgifterne og finansieringen af de offentlige udgifter til at gennemføre initiativerne.

Udgifter

De samlede offentlige udgifter til initiativerne for at reducere landbrugets klimabelastende udledning skønnes til 7,9 mia. kr. om året i 2030. Dette inkluderer midlerne i tilskudsmodellen til landbruget, som finansieres direkte af afgiftsprovenuet fra CO₂-afgiften. Regner man ikke den provenuneutrale støtteordning med, skønnes de offentlige udgifter til 1,8 mia. kr. om året i 2030. Disse udgifter kan henføres til jordudtagning, klimatjek af landbruget og til en uddannelsespulje til medarbejdere, der vil skifte branche fra 2027.

Table 1. Udgifter til Enhedslistens klimaomstilling af landbruget

Udgifter, mia. kr.	2021	2025	2030
Udtagning af 108.000 ha organogene jorde til græs / natur	0,6	0,6	0,6
Udtagning af 100.000 ha landbrugsareal til skovrejsning	0,4	0,4	0,4
Udtagning af 200.000 ha landbrugsjord til natur	0,5	0,5	0,5
Omlægning af 100.000 ha jord til energiafgrøder	0,2	0,2	0,2
Tilskudsmodel til CO ₂ -reduktioner	0,0	0,0	6,1
Uddannelsespulje	0,00	0,00	0,10
Klimatjek landbrug	0,02	0,02	0,02
I alt	1,7	1,7	7,9

Anm.: Pga. afrundinger kan totalen afvige fra totalen.

Kilde: Se bilaget "Omlægning af landbrugsarealer"

Finansiering

Tilskudsmodellen til CO₂-reduktioner til landbruget finansieres direkte af CO₂-afgiften på landbrugets produktion. I år 2030 er den skønnet til 6,2 mia. kr., jf. bilaget "CO₂-afgift på landbrugsproduktion". Udover at finansiere kompensationen af landmændene (tilskudsmodellen på 6,1 mia. kr.) anvendes også en del af provenuet på en uddannelsespulje til medarbejdere, der vil skifte branche. Puljen sættes af fra 2027.

Endvidere foreslås det, at udtagning af jord til natur og omlægning til energiafgrøder, som beløber sig til 650 mio. kr. årligt, finansieres ved at prioritere yderligere midler til landdistriktsprogrammet. Som led i finansieringen foreslås det, at Danmark i det kommende landdistriktsprogram 2021-2027 anvender muligheden for at overføre midler fra direkte landbrugsstøtte til landdistriktsprogrammet (fleksmidler) fuldt ud. I det nuværende program er det muligt at overføre 15 pct. af den direkte støtte. Det svarer til knapt 1 mia. kr. i 2020-niveau. I det kommende program vil Enhedslisten derfor foreslå, at rammen for fleksmidler anvendes fuldt ud og at dette finansierer den nævnte jordudtagning og omlægning. Skulle der herefter vise sig behov for yderligere finansiering, er vi villige til at finde denne.

Den øvrige finansiering findes ved at rulle elementer i den såkaldte Erhvervs- og iværksætterpakke, samt i Finansloven for 2019 tilbage.

I udspillet har vi beregnet udgifterne til jordudtagningen ved, at staten kompenserer de nuværende jordejere for den tabte indtægt som de ellers ville have haft ved at dyrke jorden. Det er dog blot én måde at sikre jordudtagningen på. Initiativerne kunne ligeså vel indgå i en jordreform.

I tilfælde hvor der er tale om konkursramte bedrifter eller landmænd der er villige til at sælge deres jord til staten i stedet for en årlig kompensation, kan disse arealer opkøbes af staten via en statslig jordbrugerfond og herefter udlægge dem til natur eller skov, som ligger i tråd med Enhedslistens tidligere forslag om en statslig jordbrugerfond.ⁱ

Tabel 2. Finansiering af initiativer til omstilling af landbruget

Indtægter, mia. kr.	2021	2025	2030
1. Genindføre afgift på emballage for pantbelagte drikkevarer	0,1	0,1	0,1
2. Fjerne aktiesparekonto	0,1	0,1	0,1
3. Fjerne investorfradrag	0,1	0,1	0,1
4. Genindføre beskatning af arbejdsgiverbetalt telefon	0,4	0,4	0,4
5. Droppe lempelse i afgift for øl og vin	0,1	0,1	0,1
6. Genindføre afgifter på PVC og ftalater	0,03	0,03	0,03
7. Genindføre tillægsafgift for alkoholsodavand	0,04	0,04	0,04
8. Fjerne lempet elvarmeafgift for sommerhuse	0,1	0,1	0,1
9. Fjerne lempet afgift for forsikringer på lystfartøjer	0,02	0,02	0,02
10. Genindføre afgift for foderfosfat	0,02	0,02	0,02
11. Fjerne lempelser for investeringsinstitutter	0,06	0,06	0,06
12. Fjerne bedre vilkår for aktieafsløning	0,03	0,03	0,03
13. Måltretning af landdistriktsmidler (natur, energiafgrøder)	0,7	0,7	0,7
14. CO ₂ -afgift	0,0	0,0	6,2
I alt	1,7	1,7	7,9

Anm.: Pga. afrundinger kan totalen afvige fra totalen. Det er antaget, at provenuet fra CO₂-afgiften er uforandret i 2030, selvom afgiften indføres allerede fra 2027. Det må antages, at både provenu og tilskudsmodel falder relativt hurtigt efter indførelsen pga. incitamentet til at reducere udledningerne.

Kilde: 1. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del). Provenu efter tilbageløb i 2019. Varigt er provenuet 200 mio. kr. årligt.
2. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del). Provenu efter tilbageløb i 2019. Varigt er provenuet 290 mio. kr. årligt.
3. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del). Provenu efter tilbageløb i 2019. Varigt er provenuet 165 mio. kr. årligt.
4. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del). Provenu efter tilbageløb i 2020. Varigt er provenu 440 mio. kr. årligt.
5. Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti (nov. 2018): "Finansloven for 2019 (30. november 2018)", side 54. Provenu er inkl. tilbageløb og adfærd.
6. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del).
7. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del). Provenu efter tilbageløb i 2019. Varigt er provenu 35 mio. kr. årligt.
8. Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti (nov. 2018): "Finansloven for 2019 (30. november 2018)", side 51. Provenu er inkl. tilbageløb og adfærd.
9. Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti (nov. 2018): "Finansloven for 2019 (30. november 2018)", side 53. Provenu er inkl. tilbageløb og adfærd.
10. Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti (nov. 2018): "Finansloven for 2019 (30.

november 2018)", side 53. Provenu er inkl. tilbageløb og adfærd i 2019. Fra 2025 er provenuet 25 mio. kr.

11. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del). Provenu efter tilbageløb i 2019. Varigt er provenuet 60 mio. kr. årligt.

12. ERU spm. 75 (2017-18, alm. del). Provenu efter tilbageløb i 2018. Varigt er provenuet 70 mio. kr. årligt.

13. Egne beregninger.

14. Egne beregninger pba. Miljøøkonomisk Råd, og ESERALDA-modellen. Se bilag "CO₂-afgift på landbrugsproduktion" for uddybende. Det er antaget

ⁱ Beslutningsforslag nr. 59 (samling 2016–17). Online:

https://www.ft.dk/ripdf/samling/20161/beslutningsforslag/b59/20161_b59_som_fremsat.pdf